

НАУКОВА МЕДИЦИНА І ТРАДИЦІЙНІ НАРОДНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ХРИСТІЯНСЬКОГО ВІРОВЧЕННЯ

В сучасному світі співіснують наукова або офіційна медицина та традиційні народні методи лікування.

Загально визнаним є те, що наукова медицина бере початок у народних методах лікування. Вони розділилися досить давно, і в основі їх поділу лежать різні підходи до поглядів на хворобу.

Наукова медицина розглядає хворобу як розлад в фізичному тілі людини. Всі методи наукових досліджень та лікування направлені на пошуки змін в матеріальних субстратах та найефективніших шляхів їх ліквідації.

Такий підхід виявився плідним, про що свідчать досягнення медичної науки та практики. Але це вимагає велетенських витрат на підготовку лікарів та медперсоналу, обладнання та апаратуру, лікуючі засоби. Коли все порахувати, то сукупні витрати виявляються надзвичайно великими, і здоров'я стає на вагу золота.

Незважаючи на такі зусилля з боку держав та міжнародних організацій, здоров'я людей останнім часом погіршується. Це пояснюють забрудненням довкілля, техногенними впливами, ускладненнями від лікування і т.д. Реальним є погіршення стану здоров'я теперішнього покоління у порівнянні з минулими.

Коли система працює з досить низьким коефіцієнтом корисної дії, треба вести пошук тих не цілком вірних теоретичних положень, котрі лежать в основі системи.

Поряд з науковою медициною існує і дає непогані результати лікування традиційними народними методами. В окремих країнах Сходу традиційні народні методи лікування переважають і складають конкуренцію офіційній медицині.

Особливістю традиційних народних методів лікування є те, що ними займається обмежене коло людей, і часто секрети передаються від матері до дочки або від діда до онука.

Останнім часом деякі методи традиційної народної медицини впроваджуються в наукову медицину (іриодіагностика, рефлексотерапія, фітотерапія, мануальна терапія та інші). Всі ці методи пройшли складний шлях від повного заперечення і звинувачень у ненауковості до об'явлення їх панацеєю від усіх хвороб.

Цілеспрямований аналіз основ традиційних народних методів лікування за даними літератури та при контактах з представниками цього напрямку, котрі називають себе біоенергетиками, екстрасенсами, цілителями, травниками і іншими самоназвами, привели нас до певних висновків.

Традиційні народні методи лікування мають свою теоретичну основу. Вона включає віру як обов'язковий компонент та визнання двох субстанцій – духа та фізичного тіла, причому первинним є дух, а тіло – вторинне. Ці три

положення чітко розмежовують наукову медицину від народної. Ці положення в народній традиційній медицині інколи виступають не в такій чіткій формі, часто вони завуальовані словесним лушпинням та різними термінами. Але суть залишається такою, яка викладена вище.

Не слід плутати визнання віри, духа та тіла окремими або більшістю представників наукової медицини з теоретичними основами самої наукової медицини. Визнання на словах не є визнанням по суті, керівництвом до дії.

Поняття духа або душі в народних методах лікування, у віруваннях і ритуальних діях має чітке спрямування – спочатку хвороба вражає душу (дух), а потім це проявляється на тілі. Звідси висновок – впливаючи на душу, можна викликати захворювання абовилікувати хворого. Вплив на духовну субстанцію є можливим і доступним, тому визнається ворожіння, псування, дія поганого погляду та такі людські вади як заздрість, ненависть, кривда, образа та інші. Такі дії та вади, пошкоджуючи душу, викликають захворювання.

Такий підхід до причин частини захворювань для наукової медицини є просто абсурдним і недоречним. Але вартим уваги є те, що в деяких випадках неспроможність "науково обгрунтованих" методів лікування підсилюється діями екстрасенса, бо хворий виздоровлює від його дій. Хворому абсолютно однаково як його лікують – науково чи ненауково. Здоров'я дуже прагматична річ – воно є або його нема. Так як критерієм істини є практика, то слід тверезо оцінювати результати "ненаукового" лікування з хорошим кінцевим ефектом. Часто добрий ефект при лікуванні традиційними методами народної медицини об'являється "випадковістю", результатом навіювання, а серед певної частини людей його називають "чудом".

Такі результати лікування знають жителі Закарпаття, особливо жителі сіл, де ці методи лікування та вірування збереглися. Часто таких блискучих результатів досягали монахи в монастирях, і є традиція водити важких хворих, на котрих офіційна медицина махнула рукою, до монахів.

Нас цікавлять може не стільки самі результати, як ті особи, котрі їх досягають.

Існування людей з незвичними і нестандартними можливостями зараз не викликає сумнівів. Вони виступають по телебаченню, дають інтерв'ю у пресі, до їх рекомендацій часто прислухаються, а їх прогнози відносно певних подій у більшості випадків збігаються.

Протягом певного часу ми працюємо з людьми, котрі мають дар бачити, діагностувати і лікувати і, вивчаємо їх можливості та методи роботи.

Щоб одержати об'єктивну та достовірну інформацію, використовувався метод експертної оцінки – одне й теж явище або один і той же хворий обстежувався кількома біоенергетиками, і вони давали свої висновки. Якщо ці висновки збігалися, незважаючи на термінологічні розходження, то результати вважалися достовірними.

Майже всі біоенергетики давали однозначну відповідь – вони бачать навколо людини світіння – так звану ауру, яка описана в літературі [3, 4, 5, 6], сфотографована і не виникає сумнівів щодо її існування. Але характеристика аури у різних осіб була неоднаковою – від однотонної (світлої) до кольорової з відтінками райдуги (веселки).

За кольорами аури, її формою, деформаціями біоенергетик проводить діагностику захворювань. Уміння виправити зміни в аури – це секрет кожного

цілителя, хоча існують певні правила. Такі однозначні результати виправлення змін в аурі, котрі привели до негайного вилікування хворого з геміпарезом під час сеансу, зафіксовані нами на відеоплівці.

Ми співпрацювали з біоенергетиками дуже високого класу, котрі описували зміни в клітинах, в органах з такими деталями, що можна лише дивуватися чутливістю їх органів чуття. Викликає захоплення безмежність можливостей людини, якщо їй дано такий дар. В пресі чомусь людей з такими можливостями і здібностями називають "людина-рентген", хоча рентгену до їх можливостей дуже далеко.

Робота з біоенергетиками привела нас до робіт С.Н.Лазарева [5, 6], де відомі речі зведено в струнку концепцію з використанням сучасної наукової термінології.

В концепції С.Н.Лазарева є такі поняття як фізичне поле, інформаційне поле, програма, гріх, хвороба, віра. Автор виділяє понад 50 рівнів для аналізу інформаційного поля. В інформаційне поле може бути внесена стороння для особи програма. Реалізація її веде до деформації інформаційного поля, що через деякий час проявляється змінами в фізичному полі у вигляді захворювання. Такі програми можуть бути внесені попередніми поколіннями (груз поколінь), самим індивідуумом або людьми з оточення. Зміни інформаційного поля трактуються як гріх, а хвороба як покарання за гріхи. Таким чином, інформаційне поле розглядається як душа, котра здатна мати гріхи і за котрі треба розплачуватися. Отже, щоб не бути хворим, то не слід мати гріхів, а щоб вилікуватися від хвороби, то в першу чергу треба ліквідувати гріх або ж очистити інформаційне поле від сторонніх програм.

Звідси випливає, що лікування лише на рівні фізичного поля без очищення інформаційного поля не може привести до повного одужання взагалі. Просто іде відкладання реалізації програми на більш пізній період протягом життя даної особи або перенесення її реалізації в майбутні покоління ("сбросбудущим поколінням", за термінологією С.Н.Лазарева [6]). С.Н.Лазарев вважає, що такі програми можуть бути реалізовані аж в 50-ому поколінні. При такому підході стає зрозумілим існування "вічно хворих", котрих можна бачити в різних відділеннях все з новими хворобами, та поява раптом хворих дітей у здорових батьків.

Лікування тіла без лікування душі, чим в основному займається сучасна наукова медицина, ускладнює ситуацію не тільки у пацієнта, а й у майбутніх його потомків, перекладаючи гріхи теперішніх на плечі майбутніх людей.

Викладені положення основ народної традиційної медицини та поглядів С.Н.Лазарева, представника цього напрямку, знаходяться у тісному взаємозв'язку з християнським віровченням про віру, душу, тіло, гріх і покарання за нього [1]. Такий взаємозв'язок може бути штучно підтягнутим або відобразити суть явищ. Нам здається, що ці концепції вловлюють суть явищ, бо практика підтверджує їх достовірність. Ці речі відтворила народна мудрість, а церква змогла викласти їх як цілісну систему в Новому Заповіті ще протягом життя Ісуса Христа і діяльності апостолів. Просто в Новому Заповіті смисл засекречено, прочитати записане могли лише вибрані і використовували його протягом двох тисячоліть.

Цілеспрямоване прочитання Нового Заповіту (4 Євангелій, Дій апостолів, Послань апостолів та Об'явлення Івана Богослова) дало матеріал, котрий

вважаємо доцільно викласти і співставити з основами наукової та народної медицини.

Наявність таких категорій як віра, душа, гріх та покарання за гріх об'єднує християнське віровчення та традиційні народні методи діагностики та лікування і профілактики захворювань.

Аура описана в Новому Заповіті (Мт 17.1–2, 28.3–4, Мк 9.3, Лк 9.29, Дії 2.2–3, Об. 4.3, 10.1, 19.12).

Частина біоенергетиків бачить ауру навколо голови і тіла, деякі описують, що вона виходить з енергетичного центру, котрий розміщений справа коло серця. Цей центр описував Серафим Саровський, сильний біоенергетик і діяч Російської православної церкви.

Існує різна інтерпретація кольорів аури. Їх налічують сім, як і у спектрі світла. Чисті кольори свідчать про чистоту інформаційного поля, а темні та чорні – про різке порушення цього поля і наявність гріха. Про це писав і Лука (Лк 11.34–36).

На іконах святих традиційно малюють з німбом коло голови у вигляді кільця або широкого круга, що є нічим іншим, як зображенням аури. Отже, Христос і апостоли мали таку потужну ауру, що її бачили всі, хто з ними спілкувався, або її бачили лише вибрані, в тому числі самі апостоли та художники, котрі малювали портрети первосвящеників.

Крім аури енергетичними утвореннями на тілі є так звані чакри та біологічно активні точки і канали, що з'єднують ці точки.

На нас сильне враження справила рефлексотерапія при знайомстві з її теоретичними основами. У каналах та точках циркулює енергія, яка включає два начала – чоловіче і жіноче (янь і їнь). При порушенні їх рівноваги виникає дисбаланс і захворювання. Лікування зводиться до регулювання порушеної рівноваги видаленням лишньої енергії або внесенням її при нестачі за допомогою голок, припікання, масажу точок і іншими способами. Цього можна досягти прикладанням рук біоенергетика, причому останній спосіб узаконений і захищений авторським свідоцтвом СРСР, виданим відомій Джуні Давіташвілі [2].

Лікування прикладанням рук Ісусом Христом описано в Новому Заповіті (Мт 8.2–3, 8.14–15, 9.25, 9.27–30, 15.30, 12.13, 20.34, Мр 1.30–31, 1.40–42, 7.33–35, 8.23–25, Лк 4.40, 5.13, 8.54–55, 14.2–4). Методикою володіли і апостоли (Дії 9.40–41, 20.9–12, 28.8). Про те, що це зможуть робити апостоли, казав Ісус Христос (Мк 3.15, 16.18).

Саме слово може бути чинником, який виправляє ситуацію і викликає лікування, тобто знімає деформації і очищає інформаційне поле. Таке лікування словом описано при прямому контакті (Мт 8.16, 8.28–32, 8.2–7, 17.18, Мр 1.23–26, 2.3–5, 2.9–12, 3.1–5, 5.8, 9.25–27, 10.51–52, Лк 4.35, 4.39, 5.20, 5.24–25, 6.8, 6.10, 7.9–10, 8.26–33, 17.14, 18.42, Їв 5.5–8) і на дистанції (Мт 8.8–13, 15.28, Мр 7.25–30, Їв 4.50–53) відносно Ісуса Христа. Апостоли також могли це робити (Дії 3.1–8, 9.31–34, 14.8–10). Лікування досягалося дією частин одягу апостола Павла (Дії 19.11–12), тінню Петра (Дії 5.15–16). Особливої уваги заслуговує те, що до Ісуса Христа старалися хоча б доторкнутись, щоб видужати (Мт 9.20–21, 14.36, Мр 3.10, 5.27–29, 6.30, Лк 6.19), а під час дотику одної хворої до Христа у нього мала місце втрата енергії. Явище втрати енергії до повного безсилля і запаморочення відоме рефлексотерапевтам і

спостерігалось нами у одного лікаря при накладанні голок пацієнтці. Тому описане у Марка (Мк 5.30) "вичув у Собі, що вийшла з нього сила" та у Луки (Лк 8.46) "доторкнувся хтось до мене, бо я відчув силу, що вийшла з мене" потрясає чіткістю опису суті цього явища у Христа.

У Івана описано бальнеотерапію (Ів 5.2-4) та лікування гряззю (Ів 9.1-8). Ми звернули увагу на те, що фітотерапія та хірургічні методи у Новому Заповіті не описано і апостоли та Ісус Христос їх зовсім не використовували. А лікування молитвою та постом згадується неодноразово (Мт 17.21, 21.22, Мр 11.24, Як 5.13-16).

Отже, слід констатувати спорідненість підходів до проблеми у Новому Заповіті, народній медицині та у С.Н.Лазарева. Але дар лікування даний не всім, а вибраним. Дар можна використовувати і не в благородних цілях. Тому в Новому Заповіті описано дії, котрі об'явлено гріхом, – ворожіння, чаклування, чарування (Гал 5.20, Дії 8.9, 16.16). Намагання ворожбитів одержати за гроші здатністьвиліковувати, як це роблять апостоли (Дії 8.18-24), чи мати з цього зиск (Дії 13.6-11, 6.16-19), одержують відсіч від апостолів. Оскільки дар лікування дається Духом (1 Кор 12.9), то стає питання про морально-етичні аспекти його використання.

Протягом довгого часу люди з таким даром переслідувались аж до спалення. Зараз такі методи не використовують, застосовують більш витончені – об'явлення ненауковими, заборону публікацій, спростування псевдовчених з високими званнями. Часто ті, хто виступає публічно проти, сам тихенько при необхідності звертається за допомогою до ненаукових "бабок", що є проявом типового лицемірства, привитого режимом, що існував.

Є ще один аспект проблеми. С.Н.Лазарев вказує на досягнення тимчасового ефекту, або перенесення на майбутні покоління при лікуванні тіла без лікування душі, або очищення інформаційного поля від сторонньої програми. Очищення інформаційного поля досягається молитвою та постом. Церква трактує цей процес як покаяння через піст і молитву. Отже, дія одна, а трактовка термінологічна дещо відрізняється. Лазарев С.Н. говорить про перенесення інформації майбутнім поколінням з її реалізацією, а церква говорить про покавання роду за гріхи (Мт 23.34-36, Лк 11.47-51). Без роботи душі самої людини досягти ефекту неможливо, бо лише глибоке усвідомлення помилок веде до їх виправлення (покаяння, за термінологією церкви). Більшість екстрасенсів і біоенергетиків та ворожбитів виключають людину з процесу очищення. Вони заявляють, що все зроблять самі, а насправді переносять на майбутні покоління. Такі їх дії є шкідливими і їх слід заборонити. Це і робить церква в ім'я здоров'я майбутніх поколінь. Це було відомо первосвященикам, а зараз це трудно зрозуміти деяким людям. В той же час церква не забороняє лікувати тим, хто це робить з іменем Ісуса Христа (Мр 9.38-39, Лк 9.49-50).

Викладене вище дає можливість зв'язати 350-річчя Ужгородської унії з станом здоров'я людності нашого краю. Цей взаємозв'язок зовсім випав з поля зору в представлених на конференції доповідях. Конференція приділила увагу витокам, самому факту унії, її наслідкам в історичному, економічному, правовому та моральному аспектах, а вплив її на здоров'я людей практично не проаналізовано.

Будучи найбільшою релігійною конфесією на території історичного Закарпаття, уніатська (греко-католицька) церква, її священнослужителі чесно

виконували покладені на них обов'язки – очищали душі наших предків, вчили їх добру, любові до ближнього і покаянню за гріхи. Ця чорнова робота не залишилася марною. Наші предки мали відповідний стан моральності, здоров'я і найбільш важливе – зуміли зберегти нас від деградації та виродження. Заборона церкви на території Закарпаття негативно вплинула на стан моралі та здоров'я людей. А в тих регіонах колишнього Союзу, де деструктивна роль боротьби з релігією виявилася значно ефективнішою, маємо масовий алкоголізм, наркоманію, злочинність та високий процент дітей з фізичними та інтелектуальними вадами – типовий вплив грузу поколінь та гріхів батьків на здоров'я нащадків, за термінологією С.Н.Лазарева.

У теперішніх умовах є можливість відродити позитивну роль християнського віровчення на здоров'я. Для цього слід об'єднати зусилля хворого, лікаря, церкви та носіїв традиційних народних методів лікування. Офіційна або наукова медицина тому вимагає таких велетенських зусиль для досягнення мети, що, заявляючи про лікування душі, насправді визнає лише лікування або коригування вад фізичного тіла.

Для об'єднання зусиль перерахованих вище складових частин складаються певні передумови: бажання хворого вилікуватися, наукова медицина, обов'язок церкви іти на допомогу страдаючим з роз'ясненням духовних потреб і, при необхідності, можливість підключення носіїв традиційних народних методів лікування. Принципи співпраці всіх ланок лікувального процесу – це наступний етап роботи і предмет подальших публікацій, бо основні положення практично сформульовані.

Лікарі повинні повернутися лицем до християнського віровчення. Особливу увагу слід приділити студентам-медикам. Їм слід читати спеціально етику. Етику зараз читають викладачі кафедр атеїзму, перефарбованих в кафедри релігієзнавства, котрі не мають такої підготовки, яку мав викладач етики католицького університету Карой Войтила, теперішній Папа Римський Іван Павло II.

Церква може приймати активну участь у торжествах посвячення в студенти (сам термін – з арсеналу церкви) та при випуску лікарів. Заслужує уваги і співпраця студентів-медиків з студентами духовних учбових закладів, зокрема студентами Ужгородської духовної академії. Це може бути участь студентів духовної академії у спільних дискусіях та спільних наукових студентських конференціях медичного факультету, де накопичено значний досвід їх організації і проведення. При такій співпраці знімається психологічний бар'єр викладач – студент, у тому числі і між молодим священником та студентом, особливо коли мовою спілкування є державна українська.

Нам здається доцільним і співпраця медиків і богословів ще в одному напрямі. Мова йде про поглиблений виклад студентам-богословам основ медицини та гігієни. Вони повинні мати добрі знання з анатомії та фізіології людини, вміти розмежовувати критичні стани, надавати медичну допомогу (у США це добре роблять поліцейські). При проведенні занять (обов'язково в лікарні) ці студенти могли б засвоїти основи спілкування з хворими, у котрих є особливий психологічний стан. Ці навички дали б можливість їм проводити і чисто специфічну духовну роботу. Прикро, що греко-католицька церква на Закарпатті приділяє роботі з хворими в лікарнях значно менше уваги, ніж представники інших конфесій. Баптисти, євангелісти ведуть цю роботу дуже

активно, зокрема в Ужгородській міській лікарні. Молодь цих конфесій веде цю роботу вміло, що справляє на хворих певне враження.

Якби вдалося реалізувати хоча б частину викладених рекомендацій та положень, то започатковане 63 священиками 350 років тому об'єднання церков нашими далекоглядними предками одержало б розвиток у наших добрих ділах, як достойне продовження їх справи.

Література

1. Новий заповіт Господа й спасителя нашого Ісуса Христа. Ювілейне видання з нагоди тисячоліття християнства в Україні. – Christlicher-Verlag GmbH.
2. А.с. № 1 593 670. А61 5/06, 1/32. Бюл. № 35, 1990. Автор Джуна Давіташвілі.
3. Иванов Ю.М. Как стать экстрасенсом. – М., 1990.
4. Иванов Ю.М. Человек и его душа (Жизнь в физическом и астральном мире) – М., 1991.
5. Лазарев С.Н. Дигностика кармы. Книга первая. – Санкт-Петербург., 1994.
6. Лазарев С.Н. Диагностика кармы. Книга вторая. – Санкт-Петербург., 1995.